SOK-yhtymä

Osavuosikatsaus 1.1.–30.6.2020

Toimintaympäristön kehitys

Vuosi alkoi suhteellisen hyvissä merkeissä. Taantuman merkkejä oli ilmassa, mutta siitä huolimatta hotelleissa oli hyvä käyttöaste ja vähittäiskaupan myynnin kehitys oli edellisvuoden tasolla. Maaliskuussa globaali pandemia saapui myös Suomeen ja käänsi hyvin alkaneen talouskehityksen niin meillä kuin maailmallakin. Suomen hallituksen suosituksilla ja määräyksillä rajoitettiin ihmisten liikkuvuutta ja suositeltiin etätyön hyödyntämistä. Nopealla aikataululla toimistotyöntekijät siirtyivät etätyöhön ja kaupoissa sekä ravintoloissa jouduttiin omaksumaan uusia toimintatapoja asiakkaiden turvallisuuden takaamiseksi. Alkuvuoden toimintaympäristössä korostuivat digitaaliset työvälineet sekä tietojärjestelmien toimivuus, kun kuluttajat etsivät uusia tapoja kuluttaa mahdollisimman turvallisesti. Kysyntä näkyi ruuan verkkokaupassa, joka moninkertaistui lyhyessä ajassa, kun pandemian sulkemista ravintoloista saatiin siirrettyä lisähenkilöstöä logistiikan avuksi.

Ennusteisiin liittyy toistaiseksi kuluvana vuonna merkittävää epävarmuutta pandemian kehittymiseen liittyen. Kuluvana vuonna Suomen bruttokansantuotteen arvioidaan laskevan noin seitsemän prosenttia. Vuonna 2021 ja 2022 Suomen bruttokansantuotteen arvioidaan palaavan takaisin varovaisen kasvun uralle ollen noin kaksi prosenttia. Inflaatio kääntyi alkuvuonna negatiiviseksi ja sen oletetaan jatkuvan alhaisena, mutta palaavan kuitenkin loppuvuonna takaisin positiiviseksi. Alhainen inflaatio hillitsee korkotasojen nousua tulevina vuosina. Matalan inflaation haittapuolena on palkkakehityksen maltillinen kehitys tai jopa palkkatason jääminen edellisten vuosien tasolle, millä on vaikutusta kuluttajien ostovoiman kehittymiseen. Talouskasvun hidastuessa riski lomautusten muuttumisesta irtisanomisiksi korostuu, mikä heikentäisi kotimaista ostovoimaa entisestään.

Ennusteiden toteutumiseen vaikuttaa vahvasti pandemian hallintaan saaminen niin Suomessa kuin maailmallakin. Riskinä niin Suomessa kuin maailmalla on pandemian uudet tartuntaaallot, jotka pitkittäisivät talouden matalasuhdannetta. Mikäli toimiva rokote tai muu lääkehoito saadaan kehitettyä virusta vastaan nopeutetulla aikataululla ja mahdollisesti vuoden 2020 aikana, on talouden toipuminen alkuvuoden talouskasvun tasolle mahdollista. Toipumista kysynnän laskusta on edesauttanut valtion sekä EU:n nopea reagointi varmistamalla yritysten rahoitus.

S-ryhmän kehitys 1.1.–30.6.2020

S-ryhmän muodostavat osuuskaupat ja SOK tytäryhtiöineen. S-ryhmän veroton vähittäismyynti tammi-kesäkuussa oli 5 595 milj. euroa, ja se laski edelliseen vuoteen verrattuna 1,3 prosenttia.

S-ryhmän veroton vähittäismyynti liiketoiminta-alueittain	Milj. €	+/- % ed.v.
Prisma*	1 866	+9,9
S-market	1 856	+7,8
Sale	366	+9,1
Alepa	207	+6,0
Herkku	33	-17,6
Muu marketkauppa	2	-45,8
Market-kauppa yhteensä*	4 330	+8,4
Rautakauppa	70	-1,7
Liikennemyymälä- ja polttonestekauppa	681	-18,1
Tavaratalo- ja erikoisliikekauppa	101	-24,9
Matkailu- ja ravitsemiskauppa*	195	-51,1
Auto- ja autotarvikekauppa	202	-8,1
Muut	16	-5,4
S-ryhmä yhteensä*	**5 595**	**-1,3**

*Sisältää lähialueiden (Viro ja Pietari) vähittäismyynnin

S-ryhmässä oli kesäkuun lopussa 1 848 toimipaikkaa, kun niitä oli vertailukelpoisesti 1841 edellisen vuoden vastaavana ajankohtana.

Alueosuuskauppojen lukumäärä 30.6.2020 oli 19 ja paikallisosuuskauppojen kuusi.

Bonusjärjestelmään kuuluviin osuuskauppoihin liittyi tammikesäkuussa 30 958 uutta jäsentä. Asiakasomistajien kokonaisjäsenmäärä oli kesäkuun lopussa 2 433 136. Bonusta asiakasomistajille maksettiin yhteensä 169 miljoonaa euroa.

Taloudellinen kehitys

SOK:n toiminta

SOK on SOK-yhtymän emoyhteisö. SOK:n tehtävänä on sääntöjensä mukaan S-ryhmän keskusliikkeenä edistää ja kehittää osuuskauppojen ja muiden S-ryhmään kuuluvien yhteisöjen toimintaa, ohjata ja valvoa ryhmän kokonaisvoimavarojen tehokasta käyttöä sekä valvoa S-ryhmän ja sen eri osien toimintaa ja etuja.

SOK vastaa S-ryhmän strategisesta ohjauksesta. Sen tehtävät muodostuvat ketjuohjaus-, asiakasomistaja- ja markkinointipalvelujen sekä muiden ryhmä- ja konsernipalvelujen tuottamisesta S-ryhmän yrityksille sekä näihin palveluihin ja muuhun S-ryhmän toimintaan liittyvästä kehittämistoiminnasta. S-ryhmän liiketoiminnan kannalta keskeisiä palveluita ovat lisäksi hankinta- ja valikoimapalvelut.

Liiketoimintaa harjoittavien tytäryhtiöidensä kautta SOK monipuolistaa asiakasomistajille suunnattua palvelutarjontaa S-ryhmässä. Lisäksi SOK harjoittaa tytäryhtiöidensä kautta market- sekä matkailu- ja ravitsemiskauppaa Virossa ja Pietarissa.

SOK-yhtymän taloudellinen kehitys 1.1.–30.6.2020

SOK-yhtymän liikevaihto 1.1.–30.6.2020 oli 3 721,1 miljoonaa euroa, jossa on 2,1 prosenttia kasvua edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

SOK-yhtymän liikevoitto oli 1,3 miljoonaa euroa (44,0 milj. €). Tuloksen heikentyminen johtuu Covid-19-viruspandemian vaikutuksista majoitus- ja ravitsemiskauppaan. Ulkomaisen liiketoiminnan osuus liikevaihdosta oli 4,0 prosenttia (4,3 %) eli 149 miljoonaa euroa.

SOK-yhtymän taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat seuraavat tunnusluvut.

SOK-yhtymä	30.6.2020	30.6.2019	30.6.2018
Liikevaihto, milj. €	3 721,1	3 644,7	3 581
Liikevoitto, milj. €	1,3	44,0	16,7
Liikevoitto, %	0,0	1,2	0,5
Oman pääoman tuotto, %	-2,0	4,4	2,4
Omavaraisuusaste, %	21,7	21,6	37,9

SOK-yhtymän operatiivinen tulos

Operatiivisella tuloksella seurataan operatiivisen liiketoiminnan tulosta rahoituserien jälkeen ilman kertaluonteisia eriä ja IFRS-eriä. Operatiivista tulosta heikensi pandemian aiheuttamat ongelmat liiketoimintaan.

SOK-yhtymä	30.6.2020	30.6.2019	30.6.2018
Operatiivinen tulos, milj. €	-11,2	28,8	19,6

SOK-yhtymän operatiivinen liikevaihto ja liiketulos liiketoiminta-alueittain (segmenteittäin)

SOK-yhtymän operatiivinen liikevaihto ja liiketulos on jaettu operatiivisen seurannan mukaisiin kauppatoiminnan liiketoiminta-alueisiin. Lisäksi operatiivisesti seurataan pankkitoiminnan liiketulosta. Operatiivinen liiketulos eroaa virallisesta IFRS-liiketuloksesta kertaluonteisten erien ja IFRS-erien verran.

	Liikevaihto Milj. €	Muutos, milj. €	Operatiivinen liiketulos Milj. €	Muutos, milj. €
Marketkauppa	138,7	+4,6	-2,1	+0,4
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	52,0	-80,4	-30,4	-42,3
Hankinta- ja palvelutoiminta	3 583,6	+148,8	+12,2	+2,9
Kiinteistöliiketoiminta	39,7	-2,8	+8,4	-1,0
Pankkitoiminnan tulos			+2,0	-2,7
Sisäiset eliminoinnit ja muut	-92,8	+6,2	-4,1	+1,7
SOK-yhtymä yhteensä	**3 721,1**	**+76,4**	**-14,1**	**-41,1**

Rahoitus

SOK-yhtymän rahoitustilanne on pysynyt hyvänä alkuvuoden ajan. Covid-19-pandemian vaikutuksiin varauduttiin kasvattamalla konsernin valmiusluottolimiittien määrää 60 milj. eurolla. Myyntisaamisiin liittyen luottotappioriskin ei ole todettu vielä merkittävästi kasvaneen. Yhteisyrityksille annettuihin takausvastuisiin liittyvien riskien määrän todettiin alentuneen. SOK-yhtymän korolliset nettovelat olivat kesäkuun lopussa 1 217,0 miljoonaa euroa (1078,7 milj. €) sisältäen IFRS 16 -standardin mukaisen vuokrasopimusvelan. Velkaantumisaste (gearing) on 189,5 prosenttia (177,7 %). SOK-yhtymän omavaraisuusaste oli 21,7 prosenttia (21,6 %).

SOK-yhtymällä oli kesäkuun lopussa likvidejä varoja 163,0 miljoonaa euroa (145,7 milj. €). Lisäksi konsernilla oli käyttämättömänä 160,0 miljoonan euron (100,0 milj.€) määräiset pitkäaikaiset sitovat luottolimiitit sekä 57,0 miljoonan euron (57,0 milj. €) määräiset tililimiitit.

Investoinnit ja realisoinnit

SOK-yhtymän pysyvien vastaavien hankinnat eli investoinnit käyttöomaisuuteen olivat vuoden ensimmäisellä puoliskolla 32,4 miljoonaa euroa (29,4 milj. €).

Pysyvien vastaavien realisoinnit katsauskaudella olivat 1,5 miljoonaa euroa (0,7 milj. €).

Henkilöstö

SOK-yhtymän kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä oli katsauskauden 1.1.–30.6.2020 aikana 6 090 henkilöä.

Kesäkuun lopussa SOK-yhtymän henkilömäärä oli 6 725, josta SOK:n henkilöstöä oli 1 724 (26 %) ja tytäryhtiöiden henkilöstöä 5 001 (74 %). Ulkomailla yhtymän henkilöstöstä työskenteli katsauskauden lopussa 2 127 (32 %) henkilöä.

Edellisen vuoden loppuun verrattuna SOK-yhtymän henkilömäärä kasvoi 220 henkilöllä (3,4 %). Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna henkilömäärä on kasvanut 56 henkilöä (0,8 %).

Liiketoiminta-alueiden kehitys

Marketkauppa

Marketkauppa käsittää Virossa ja Venäjällä harjoitettavan liiketoiminnan. Virossa on toiminnassa kuusi Prismaa Tallinnassa sekä kaksi yksikköä Tartossa ja yksi Narvassa. Pietarissa on toiminnassa 16 Prismaa, joista uusin avattiin kesäkuussa.

Marketkaupan liikevaihto oli 139 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna kolme prosenttia, mikä johtui pääosin uusista avatuista yksiköistä. Marketkaupan liiketulos oli edellisvuotta paremmalla tasolla. Marketkaupan investoinnit olivat 1,2 miljoonaa euroa, joista valtaosa oli kalustoinvestointeja.

Matkailu- ja ravitsemiskauppa

SOK-yhtymässä matkailu- ja ravitsemiskauppaa harjoittavat Suomessa toimiva Sokotel Oy, Virossa toimiva AS Sokotel sekä Venäjällä toimiva OOO Sokotel.

Matkailukaupan kysyntä pysähtyi lähes kokonaan maaliskuun puolivälissä koronapandemiasta johtuen. Lisäksi poikkeuslakien rajoitustoimenpiteiden takia myöskään ravintola- ja kokoustoimintaa ei ole voitu harjoittaa noin kahden kuukauden aikana. Tappioiden minimoimiseksi pääosa hotelleista suljettiin ja toimintaa sopeutettiin voimakkaasti. Hidas kysynnän elpyminen käynnistyi toukokuun loppupuolella ja ensimmäisiä hotelleja on päästy avaamaan kesä-heinäkuun aikana. Hotelleissa on panostettu erityisesti henkilökunnan ja asiakkaiden turvallisuuteen.

Kaikilla markkina-alueilla liikevaihto ja liiketulos laskivat merkittävästi kysynnän romahdettua. Tulos oli huomattavasti tappiollinen.

Suomessa Sokotel Oy:n liikevaihto laski 59,4%.

Virossa AS Sokotelin liikevaihto laski 62,4%.

Venäjällä OOO Sokotelin liikevaihto laski 70,0 %.

Matkailu- ja ravitsemiskaupan alkuvuoden 2020 investoinnit olivat yhteensä 8,5 milj. euroa.

Hankinta- ja palvelutoiminta

Hankinta- ja palvelutoiminta koostuu SOK:n hankintatoiminnan tuottamista päivittäis- ja käyttötavaroiden hankintapalveluista, Inex Partners Oy:n tuottamista logistiikkapalveluista, Meira Nova Oy:n hotelli-, ravintola- ja catering-alan hankinta- ja logistiikkapalveluista sekä SOK-yhtymän pääosin S-ryhmän yksiköille tuottamista muista palveluista. S-ryhmän yksiköille tuotetuista muista palveluista syntyvä liikevaihto koostuu muun muassa ketjumaksuista sekä hallintopalvelutuotoista.

Hankinta- ja palvelutoiminnan liikevaihto oli 3 583,6 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 4 prosenttia edellisvuoteen nähden. Hankinta- ja palvelutoiminnan liiketulos oli 12,1 miljoonaa euroa mikä on edellisvuotta parempi.

Hankinta- ja palvelutoiminnan alkuvuoden 2020 investoinnit olivat yhteensä 8 miljoonaa euroa.

Kiinteistöliiketoiminta

Kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto koostuu SOK-yhtymän kiinteistöomistuksien vuokra- sekä kiinteistöpalvelutuotoista. Kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto oli 40 miljoonaa euroa, jossa oli laskua edellisvuoteen 6 prosenttia. Kiinteistöliiketoiminnan liiketulos oli voitollinen. Kiinteistöliiketoiminnan alkuvuoden 2020 investoinnit olivat yhtyeensä 9 miljoonaa euroa.

Osakkuus- ja yhteisyritysten kehitys

SOK-yhtymän liiketoimintaa harjoittavista osakkuusyrityksistä merkittävin on pankkitoimintaa harjoittava S-Pankki Oy.

S-Pankin tase kasvoi 7,2 miljardiin euroon vuotta aiemmasta 6,4 miljardista eurosta. Talletuskanta kasvoi vuotta aiemmasta 12,3 prosenttia ja oli kesäkuun lopussa 6,5 miljardia euroa (5,8 mrd. €). Antolainaus kasvoi 14,3 prosenttia päätyen kesäkuun lopussa 5,1 miljardiin euroon (4,5 mrd. €). S-Pankki-konsernin vakavaraisuus oli 15,8 prosenttia (16,4 %). S-Pankki-konsernin liiketulos oli kesäkuun lopussa 6,6 miljoonaa euroa (16,0 milj. €). SOK-yhtymän omistusosuutta (37,5 %) vastaava IFRS-oikaistu osuus tilikauden tuloksesta oli 1,9 miljoonaa euroa.

Polttonesteiden hankintayhtiö North European Oil Trade -konsernin liikevaihto ensimmäisellä vuosipuoliskolla oli noin 2 015 miljoonaa euroa. Konsernin liikevaihto laski edellisvuodesta hieman yli 22 prosenttia johtuen sekä öljyn maailmanmarkkinahinnan voimakkaasta laskusta että konsernin harjoittaman liiketoiminnan volyymin laskusta kuluneen kevään aikana. Koronarajoitusten vaikutus volyymeihin maalis-toukokuussa 2020 oli arviolta -20%. Kesän aikana kysyntä on kuitenkin palautumassa normaalille tasolle. Osakassopimukseen perustuvan yhteisen määräysvallan johdosta yhtiö käsitellään yhteisyrityksenä pääomaosuusmenetelmällä. SOK:n omistusosuus North European Oil Trade Oy:stä on 50,77 prosenttia.

S-Pankin ja North European Oil Trade Oy:n lisäksi muita SOK-yhtymän osakkuus- ja yhteisyrityksiä ovat muun muassa Raisiossa sijaitseva Kauppakeskus Mylly Oy sekä yhteispohjoismainen hankintayhteenliittymä Coop Trading A/S.

Kaikkien osakkuus- ja yhteisyritysten yhteenlaskettu tulosvaikutus SOK-yhtymälle oli 6,2 miljoonaa euroa (6,8 milj. €).

Konsernirakenteen muutokset

Konsernirakenteessa ei ole ollut muutoksia alkuvuonna 2020.

Hallinto ja tulevaisuuden näkymät

Hallinto ja hallinnossa tapahtuneet muutokset

SOK:n hallituksen puheenjohtajana toimii Taavi Heikkilä. Pääjohtajan lisäksi hallituksen muina jäseninä ovat toimineet, toimitusjohtaja Hannu Krook, toimitusjohtaja Kim Biskop, toimitusjohtaja Juha Kivelä, toimitusjohtaja Veli-Matti Liimatainen, toimitusjohtaja Olli Vormisto ja toimitusjohtaja Kimmo Simberg, professori Rita Järventie-Thesleff sekä toimitusjohtaja Nermin Hairedin. Hallituksen varapuheenjohtajana toimii Hannu Krook.

SOK:n hallintoneuvostoon valittiin huhtikuussa 2020 uudelleen puheenjohtajaksi teologian tohtori Matti Pikkarainen ja varapuheenjohtajaksi asianajaja Timo Santavuo ja toiseksi varapuheenjohtajaksi toimitusjohtaja Tapio Kankaanpää.

Tilintarkastajana tilikaudella toimii KHT tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Jukka Rajala.

SOK:n pääjohtajan apuna SOK-yhtymän ja S-ryhmän johtamisessa on SOK:n konsernijohtoryhmä. Konsernijohtoryhmään kuuluvat S-ryhmän liiketoimintojen ketjuohjauksesta, hankinnasta ja logistiikasta vastaava kenttäjohtaja, pääjohtajan sijainen Arttu Laine, taloudesta ja rahoituksesta vastaava johtaja, CFO Jorma Vehviläinen, henkilöstötoiminnoista vastaava johtaja Susa Nikula, IT- ja strategiatoiminnoista vastaava johtaja Sebastian Nyström, SOK liiketoiminnoista vastaava johtaja Jari Annala ja asiakkuudesta, viestinnästä ja digitaalisista palveluista vastaava johtaja Veli-Pekka Ääri. Konsernijohtoryhmän sihteerinä toimii lakiasiainjohtaja Seppo Kuitunen.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

S-ryhmässä on SOK:n hallituksen vahvistamat riskienhallintaperiaatteet sekä SOK-yhtymän riskienhallintapolitiikka. Riskienhallintapolitiikassa kuvataan konsernin riskienhallinnan tarkoitus, tavoitteet, keskeiset toteutustavat ja vastuut. SOK-yhtymässä riskienhallinta on jatkuvaa ja sitä toteutetaan johtamisprosessin kaikissa osissa. Riskejä tarkastellaan kokonaisvaltaisesti, huomioiden strategiset, taloudelliset, operatiiviset ja vahinkoriskit. Riskienhallinnan menettelytapojen avulla SOK ja sen tytäryhtiöt pyrkivät ennakoimaan ja hallitsemaan tavoitteidensa saavuttamiseen vaikuttavia riskitekijöitä sekä hyödyntämään riskeihin liittyviä mahdollisuuksia liiketoiminnan toteuttamisessa.

S-ryhmän strategisia riskejä tarkastellaan vuosittain lyhyellä (3v.) ja pitkällä (10v.) aikajänteellä SOK:n konsernijohtoryhmän toimesta ja SOK:n hallitus vahvistaa ne. Merkittävimmät S-ryhmän lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät liittyvät päivittäistavarakaupan kilpailukyvyn sekä käyttötavarakaupan tuloksellisuuden varmistamiseen kaupan alan muutoksessa sekä kiristyvässä kilpailutilanteessa. S-ryhmässä on meneillään useita kehityshankkeita liittyen mm. toiminnanohjaukseen, logistiikkaan ja laadun kehittämiseen, joiden onnistuneella toteutuksella varmistetaan arvoketjun tehokkuus ja asiakkaidemme tyytyväisyys tulevaisuudessa. Pitkällä aikavälillä merkittävimmät riskit liittyvät S-ryhmän näkökulmasta keskeisten muutosvoimien toteutumiseen, joita ovat digitalisaatio ja teknologinen kehitys, työvoima ja osaaminen, väestön keskittyminen sekä kulutuskäyttäytymisen muuttuminen. Näihin muutoksiin reagoinnissa ja mahdollisuuksien hyödyntämisessä onnistuminen on keskeistä S-ryhmän tulevaisuuden kilpailukyvyn varmistamiseksi.

SOK-yhtymän rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty SOK:n rahoitusyksikköön. Konsernilla on SOK:n hallituksen vahvistama talous- ja rahoituspolitiikka, jossa määritellään periaatteet rahoitusriskien hallinnalle ja sallitut enimmäismäärät rahoitusriskeille. Lisäksi rahoituksen eri osa-alueille on asetettu numeeriset tavoitteet, joiden avulla pyritään varmistamaan rahoituksen riittävyys, tasapainoisuus ja edullisuus kaikissa olosuhteissa. Rahoitusriskien hallintaa kuvataan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

SOK-yhtymän liiketoimintaan liittyvät vastuullisuusriskit on tunnistettu ja analysoitu liiketoiminta-alueittain. Paras paikka elää -vastuullisuusohjelman rakentamisen yhteydessä on tunnistettu olennaiset vastuullisuusteemat ja niihin liittyvät riskit ja mahdollisuudet sekä niiden merkitys liiketoiminnalle. Riskejä tarkastellaan sääntelyn, fyysisen toimintaympäristön, kuluttajakäyttäytymisen muutosten ja maineriskien näkökulmasta. Merkittävimmät ihmisoikeusriskit ovat globaaleissa hankintaketjuissa tapahtuvat ihmisoikeusloukkaukset sekä mahdolliset puutteet eettisissä toimintavoissa ja läpinäkyvyydessä. Ympäristön kannalta merkittävimmät riskit liittyvät ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin sekä omassa toiminnassa että hankintaketjussa. S-ryhmässä on tunnistettu ilmastoriskit, joilla voi toteutuessaan olla merkittäviä taloudellisia vaikutuksia ryhmän toimintaan. Riskeihin vastataan S-ryhmän vastuullisuusohjelman tavoitteilla ja teoilla.

Covid-19 liittyvät riskit

Maailman ja Suomen taloutta koettelee koronapandemia. Taloutta on avattu asteittain, mutta yksityinen kulutus ja investoinnit eivät ole nousseet pandemiaa edeltäneelle tasolle. Loppuvuoden aikana talouden kehittymiseen liittyy suuria epävarmuustekijöitä, joilla on vaikutusta yritystoiminnan kehittymiseen.

Koronan vaikutukset ovat olleet SOK -yhtymässä kaksijakoiset. Vaikutukset ovat olleet negatiivisia majoitus- ja ravitsemiskaupaan, mutta myös osin positiivisia kun marketkaupan ja hankinnan volyymit ovat kasvaneet. SOK-yhtymässä ja koko S-ryhmässä on hyödynnetty poikkeusolosuhteiden CMT-toimintamallia asiakkaisiin, henkilöstöön ja liiketoimintaan kohdistuvien Covid-19 vaikutusten arvioinnissa ja toimenpiteiden johtamisessa. Rahoitustilanne on jatkuvassa seurannassa ja hyvään maksuvalmiuteen liittyvät likviditeettireservit on varmistettu. Liiketoiminnat ovat sopeuttaneet toimintaansa volyymivaihteluihin sekä liiketoimintavaikutuksia arvioidaan systemaattisesti kunnes yleinen Covid-19 tilanne joko rokotteen tai muun keinon avulla saadaan yleisesti hallintaan.

Vastuullisuus

Vastuullisuus koskee S-ryhmässä kaikkia liiketoiminta-alueita ja vastuullisuutta johdetaan ryhmätasoisesti. S-ryhmä-tasoisesta vastuullisuuden strategisesta kehittämisestä, ohjauksesta ja raportoinnista vastaa SOK Vastuullisuus -yksikkö. Yksikkö toimii osana SOK Kenttäryhmää, johon kuuluvat kaikki S-ryhmän liiketoiminta-alueet sekä hankinta- ja logistiikkayhtiöt.

Alkuvuona 2020 S-ryhmä teki lukuisia toimenpiteitä estääkseen COVID-19-koronaviruspandemiaa leviämästä ja taatakseen henkilöstön ja asiakkaiden turvallisuuden. Näistä toimenpiteistä kerrotaan lisää www.s-ryhmä.fi:ssä

Vuoden 2020 alussa S-ryhmä jatkoi Paras paikka elää -vastuullisuusohjelman toimeenpanoa. Ohjelmassa on neljä teemaa: yhteiskunnan hyväksi, ilmastonmuutos ja kiertotalous, eettinen toimintakulttuuri ja ihmisoikeudet sekä hyvinvointi ja terveys.

S-ryhmä asetti helmikuussa Suomen kunnianhimoisimmat ilmastotavoitteet. Tavoitteena on olla oman toiminnan osalta hiilinegatiivinen vuoden 2025 loppuun mennessä. S-ryhmä on sitoutunut tieteeseen pohjautuviin päästövähennystavoitteisiin oman toiminnan ja arvoketjun osalta. Ryhmän tavoitteena on vähentää ilmastopäästöjään 90 prosenttia vuoden 2030 loppuun mennessä vuoden 2015 tasosta. Kansainvälisessä CDP-ilmastoarvioinnissa S-ryhmä sai jälleen arvosanan A-. Arvosana vastaa ilmastotyön edelläkävijöiden Leadership-tasoa. Lisäksi S-ryhmä on Suomen suurin aurinkovoiman tuottaja lähes 60 000 aurinkopaneelillaan. S-ryhmä tukee kuluttajia vähähiilisempään elämään hiilijalanjälkilaskurilla.

S-ryhmä laati oman linjauksensa eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi. Linjaus koskee sekä S-ryhmän omien merkkien tuotteita että brändituotteita ja sekä kotimaista että ulkomaista tuotantoa.

S-ryhmä on sitoutunut kunnioittamaan kaikkia kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia ja edistämään ihmisoikeuksien toteutumista. Vuonna 2019 S-ryhmä hyväksyi ihmisoikeusperiaatteet ohjaamaan omaa ja kumppaniensa toimintaa. Periaatteissa kuvataan kaupparyhmän lähestymistapa ihmisoikeuksiin ja siihen on myös otettu mukaan linjaus vapaan kansalaisyhteiskunnan ja ihmisoikeuspuolustajien tukemisesta.

S-ryhmä ja sen ketjut pärjäsivät jälleen erinomaisesti Euroopan laajimmassa vastuullisuustutkimuksessa (Sustainable Brand Index). Suomalaiskuluttajat arvioivat S-ryhmän kokonaisuudessaan kulutustavaroita myyvien yritysten vastuullisimmaksi sekä S-marketin, Sokos Hotellit ja S-Pankin omien alojensa vastuullisimmiksi toimijoiksi.

S-ryhmän vastuullisuustyön tuloksia ja tavoitteita on kuvattu tarkemmin S-ryhmän vuosi- ja vastuullisuuskatsauksessa, jonka voi lukea osoitteessa www.s-ryhma.fi.

Loppuvuoden 2020 näkymät

Matkailu- ja ravitsemiskaupan kysynnän osalta loppuvuoden näkymät ovat hyvin epävarmat. Kysyntään vaikuttavat keskeisesti mahdollisen koronan toisen aallon vaikutusten lisäksi maailmantalouden taantuman syvyys ja kesto. Kysyntä elpyy hitaasti kotimaan vapaa-ajan matkailun vetämänä, mutta erityisesti kansainvälisen matkailun odotukset loppuvuodelle ovat heikot. Koko vuoden tuloksen ennustetaan olevan merkittävästi tappiollinen kaikkien markkina-alueiden osalta.

Marketkaupassa toiminnan laajentuminen jatkuu, kun Pietarissa avataan loppuvuonna uusia yksiköitä. Myös Virossa etsitään aktiivisesti uusia liikepaikkoja. Marketkaupan odotetaan parantavan tulostaan viime vuodesta.

SOK-yhtymän liiketuloksen odotetaan jäävän kuluvana vuonna tappiolliseksi. Tappion suuruuteen vaikuttaa koronapandemian ja talouden kehittyminen loppuvuoden aikana.

Helsingissä 20.8.2020

SUOMEN OSUUSKAUPPOJEN
KESKUSKUNTA

Hallitus

Osavuosikatsaus

Konsernin tuloslaskelma, IFRS

Milj. €	1.1.–30.6.2020	1.1.–30.6.2019
Liikevaihto	3 721,1	3 644,7
Liiketoiminnan muut tuotot	0,8	1,6
Materiaalit ja palvelut	-3 377,6	-3 255,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-130,0	-133,2
Poistot ja arvonalentumiset	-87,6	-81,3
Liiketoiminnan muut kulut	-128,7	-138,7
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista (+/-)	3,4	6,3
Liikevoitto/-tappio	**1,3**	**44,0**
Rahoitustuotot ja -kulut (+/-)	-18,2	-18,2
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista (+/-)	2,9	0,5
Tulos ennen veroja	**-14,1**	**26,3**
Tuloverot (+/-)	1,1	1,3
Kauden tulos	**-13,0**	**27,6**
Jakautuminen:		
Emo-osuuskunnan omistajille	-13,0	27,6
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0
	-13,0	27,6

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. €	1.1.–30.6.2020	1.1.–30.6.2019
Kauden tulos	-13,0	27,6
Muut laajan tuloksen erät:		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi		
Muuntoerot	-5,0	5,4
Kurssierot nettoinvestoinneiksi luokitelluista lainoista ulkomaisiin yksikköihin	-0,4	0,6
Rahavirran suojaukset	-0,1	-0,3
Osakkuus- ja yhteisyritysten laajan tuloksen erät	-2,3	1,9
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-7,8	7,7
Kauden laaja tulos	**-20,8**	**35,3**
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:		
Emo-osuuskunnan omistajille	-20,8	35,3
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0
	-20,8	35,3

Konsernitase, IFRS

Milj. €	30.06.2020	31.12.2019
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset hyödykkeet	1 533,3	1 338,6
Sijoituskiinteistöt	22,4	22,8
Aineettomat hyödykkeet	99,2	102,9
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	203,8	205,0
Pitkäaikaiset rahoitusvarat	62,7	73,1
Laskennalliset verosaamiset	24,4	26,8
Pitkäaikaiset varat yhteensä	**1 945,8**	**1 769,2**
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	210,3	205,0
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset	659,5	601,4
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	61,7	34,0
Rahavarat	99,3	172,6
Lyhytaikaiset varat yhteensä	**1 030,9**	**1 013,1**
Varat yhteensä	**2 976,7**	**2 782,3**
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Oma pääoma		
Osuuspääoma	172,0	172,0
Sidotut rahastot	14,0	16,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	29,4	29,4
Kertyneet voittovarat	426,1	444,5
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	**641,5**	**662,3**
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus	0,8	0,8
Emo-osuuskunnan omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	**642,3**	**663,1**
Pitkäaikaiset velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	1 251,4	1 061,1
Pitkäaikaiset korottomat velat	35,5	39,2
Varaukset	6,2	6,4
Laskennalliset verovelat	9,0	10,0
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	**1 302,1**	**1 116,7**
Lyhytaikaiset velat		
Lyhytaikaiset korolliset velat	128,6	117,7
Lyhytaikaiset korottomat velat	146,0	157,4
Ostovelat	757,0	726,8
Varaukset	0,7	0,6
Tilikauden verovelka	0,0	0,0
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	**1 032,3**	**1 002,5**
Oma pääoma ja velat yhteensä	**2 976,7**	**2 782,3**

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

Milj. €	Viite	1.1.–30.6.2020	1.1.–30.6.2019
LIIKETOIMINTA			
Liikevoitto/ -tappio		1,3	44,0
Oikaisut liiketulokseen	(1)	79,5	75,3
Käyttöpääoman muutos	(2)	-43,3	-1,4
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		**37,4**	**117,9**
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		-29,7	-47,5
Muut rahoituskulut		0,0	0,0
Muut rahoitustuotot		0,1	0,1
Saadut osingot liiketoiminnasta		0,0	0,9
Maksetut välittömät verot		0,3	-1,2
Liiketoiminnan rahavirta		**8,1**	**70,2**
INVESTOINNIT			
Investoinnit muihin osakkeisiin ja osuuksiin		0,0	-0,1
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-26,3	-16,6
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-5,9	-12,7
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		1,2	
Muiden pitkäaikaisten sijoitusten muutos		10,0	0,0
Saadut osingot investoinneista		3,1	3,2
Investointien rahavirta		**-17,9**	**-26,2**
RAHOITUS			
Pitkäaikaisten lainojen nostot		15,0	
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		-79,0	-102,2
Maksetut korot		-0,6	-4,4
Saadut korot		1,0	3,1
Maksetut osuus- ja lisäosuuspääoman korot		0,0	-27,5
Rahoituksen rahavirta		**-63,5**	**-131,0**
Rahavarojen nettomuutos, vähennys		**-73,3**	**-87,0**
Rahavarat tilikauden alussa		**172,6**	**172,6**
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		**0,0**	**1,7**
Rahavarojen nettomuutos, vähennys		**-73,3**	**-87,0**
Rahavarat kauden lopussa		**99,3**	**87,3**
Oikaisut liikevoittoon	(1)		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot (-) ja tappiot (+)		-0,1	-0,9
Poistot ja arvonalentumiset		87,6	81,3
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		-8,1	-5,1
		79,5	75,3
Käyttöpääoman muutos	(2)		
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos		-58,4	-44,1
Vaihto-omaisuuden muutos		-5,3	-35,7
Korottomien velkojen muutos		20,4	78,4
		-43,3	-1,4

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista, IFRS

Milj. €	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma								
	Osuuspääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut sidotut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarat	Yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	**Oma pääoma yhteensä**
Oma pääoma									
01.01.2019	172,0	-2,7	18,5	21,5	-21,2	421,6	609,8	0,4	610,2
Tilikauden laaja tulos		0,5			8,6	65,4	74,5	0,0	74,5
Osuusmaksun korot						-27,5	-27,5		-27,5
Muut muutokset			0,0	7,9		-2,3	5,6	0,4	6,0
31.12.2019	**172,0**	**-2,2**	**18,5**	**29,4**	**-12,5**	**457,1**	**662,3**	**0,8**	**663,1**
01.01.2020	172,0	-2,2	18,5	29,4	-12,5	457,1	662,3	0,8	663,1
Tilikauden laaja tulos		-2,4			-5,4	-13,0	-20,8	0,0	-20,8
Muut muutokset						0,0	0,0		0,0
30.06.2020	**172,0**	**-4,6**	**18,5**	**29,4**	**-17,9**	**444,1**	**641,5**	**0,8**	**642,3**

Osavuosikatsauksen laatimisperiaatteet

Osavuosikatsaus on laadittu IAS 34 Osavuosikatsaukset -standardin mukaisesti. Osavuosikatsaus on laadittu Euroopan unionissa sovellettavaksi hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Osavuosikatsausta laadittaessa on noudatettu 30.6.2020 voimassaolevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC- tulkintoja.

Osavuosikatsauksessa on noudatettu samoja laatimisperiaatteita kuin vuoden 2019 tilinpäätöksessä.

Kaikki osavuosikatsaustaulukoiden luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja. Mikäli muuta ei ole mainittu, niin osavuosikatsauksen tekstiosassa on suluissa esitetyillä euromääräisillä tuloslaskelman luvuilla viitattu vastaaviin lukuihin vertailukaudelta sekä taseen luvuilla edellisen vuoden tilinpäätökseen.

Osavuosikatsauksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen katsaushetkellä, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat käytetyistä arvioista.

Osavuosikatsaus on tilintarkastamaton.

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

Milj. €	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Suojaus-laskennan alaiset johdannaiset	Jaksotettuun hankinta menoon kirjattavat rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo 06.2020	Käypä arvo 06.2020
Rahoitusvarat					
Pitkäaikaiset rahoitusvarat	3,4	0,0	23,1	26,5	27,1
Osakkeet ja osuudet	3,4			3,4	3,4
Lainasaamiset			20,6	20,6	21,3
Korottomat lainasaamiset			2,5	2,5	2,4
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset	0,1	0,2	620,2	620,4	620,4
Myyntisaamiset			556,7	556,7	556,7
Muut korottomat saamiset			62,9	62,9	63,0
Rahoituserien siirtosaamiset			0,5	0,5	0,5
Johdannaisvarat	0,1	0,2		0,2	0,2
Rahamarkkinasijoitukset	0,0	0,0	58,9	58,9	59,1
Rahavarat	0,0	0,0	707,5	707,5	707,6
Rahoitusvarat yhteensä	**3,4**	**0,2**	**1 409,8**	**1 413,3**	**1 414,1**
Rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset korolliset velat	0,0	0,0	15,0	15,0	15,1
Ostovelat			0,0	0,0	0,0
Korolliset lainat muilta			15,0	15,0	15,1
Pitkäaikaiset korottomat velat	0,0	0,0	30,2	30,2	30,2
Rahanlaskentapalvelu			29,7	29,7	29,7
Muut korottomat velat			0,5	0,5	0,5
Lyhytaikaiset korolliset velat	5,0	0,0	0,0	5,0	5,0
Korolliset lainat muilta	5,0		0,0	5,0	5,0
Lyhytaikaiset korottomat velat	0,4	0,3	-0,8	-0,1	-0,1
Siirtovelat rahoituserät			-0,8	-0,8	-0,8
Johdannaisvelat	0,4	0,3		0,7	0,7
Ostovelat			757,0	757,0	757,0
Rahoitusvelat yhteensä	**5,4**	**0,3**	**801,5**	**807,1**	**807,2**

Taulukko ei sisällä vuokrasopimusvelkoja tase-arvoltaan 1.236,4 milj. eur.

Käyvän arvon hierarkia

Milj. €	Käypä arvo 06.2020	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon arvostetut varat				
Pitkäaikaiset rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	3,4			3,4
Muut lyhytaikaiset korottomat saamiset				
Johdannaisvarat	0,2	0,0	0,2	
Yhteensä	**3,6**	**0,0**	**0,2**	**3,4**
Käypään arvoon arvostetut velat				
Lyhytaikaiset korottomat velat				
Johdannaisvelat	0,7		0,7	
Yhteensä	**0,7**	**0,0**	**0,7**	**0,0**

Se käyvän arvon hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan. Käypien arvojen hierarkian eri tasojen välisten siirtojen ajankohta määritetään raportointikauden lopun mukaisesti.

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla.

Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittäviltä osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan tai epäsuorasti. Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksyttyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot perustuvat merkittäviltä osin todennettaviin markkinatietoihin.

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon.

Suomen Luotto-osuuskunnan osuudet esitetään tasolla 3 johtuen epätarkkuudesta käyvän arvon määrityksessä. Osuuksien käypä arvo 2,0 miljoonaa (2018: 1,5 miljoonaa) perustuu Suomen Luotto-osuuskunnan alustavaan suunnitelmaan varojen jaosta. Edellä mainittujen lisäksi taso 3 sisältää noteeraamattomia osakkeita 1,7 miljoonaa (2018: 1,8 miljoonaa), joiden käypä arvo ei ole määritettävissä.

Tapahtumat tasolla 3 toistuvasti taseeseen käypään arvoon kirjatuista eristä

Milj. €	30.06.2020
Alkusaldo 1.1.	3,8
Ostot	0,0
Myynnit	-0,3
Tuloslaskelmaan kirjatut arvon alentumiset	0,0

Käyvän arvon hierarkia

Milj. €	Käypä arvo 2019	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon arvostetut varat				
Pitkäaikaiset rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	3,7			3,7
Muut lyhytaikaiset korottomat saamiset				
Johdannaisvarat	0,4		0,4	
Rahamarkkinasijoitukset	5,0		5,0	
Yhteensä	**9,1**	**0,0**	**5,4**	**3,7**
Käypään arvoon arvostetut velat				
Lyhytaikaiset korottomat velat	0,4		0,4	
Yhteensä	**0,4**	**0,0**	**0,4**	**0,0**

Tapahtumat tasolla 3 toistuvasti taseeseen käypään arvoon kirjatuista eristä

Milj. €	2019
Alkusaldo 1.1.	3,3
Ostot	0,1
Myynnit	-0,2
Tuloslaskelmaan kirjatut arvon alentumiset	0,0

Segmentti-informaatio 30.6.2020

SOK-yhtymä soveltaa segmenttiraportoinnissaan IFRS 8 -standardia. Ylimmän johdon raportointia varten SOK-yhtymän liiketoiminta on jaettu viiteen liiketoimintasegmenttiin. Segmenttijako perustuu toimialajakoon. Operatiivisen tuloksen laskennassa käytetään kotimaisen kirjanpitolain mukaisia arvostuksia. SOK-yhtymän operatiivisessa raportoinnissa varoja ei kohdisteta eikä raportoida käyttöpääomaa lukuunottamatta.

Milj. €	Marketkauppa	Matkailu- ja ravitsemiskauppa	Hankinta- ja palvelutoiminta	Kiinteistö-liiketoiminta	Pankkitoiminta	Sisäiset eliminoinnit ja muut	Operatiivinen raportointi yhteensä
Liikevaihto	138,7	52,0	3 583,6	39,7		-92,8	3 721,1
Liiketulos	-2,1	-30,4	12,2	8,4	2,0	-4,1	-14,1
Investoinnit	1,2	8,5	8,1	8,8		5,6	32,2
Realisoinnit	0,0	0,0	1,4				1,4
Liikevaihdon täsmäytys							
Raportoitava operatiivisen laskennan liikevaihto				3 721,1			
Konsernieliminoinnit				0,0			
Liikevaihto IFRS				3 721,1			
Tuloksen täsmäytys							
Raportoitavien segmenttien liiketulos				-14,1			
SOK-yhtymässä liiketuloksen ulkopuolisia eriä:							
Rahoitustuotot ja -kulut (FAS)				2,9			
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot				0,1			
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut sekä muut erät				-0,9			
Johdannaisten arvostusvoitot ja -tappiot				-0,4			
Arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä				0,0			
Liiketulokseen sisältyvät IFRS oikaisut				-1,6			
Tulos ennen veroja IFRS				-14,1			
Konsernitason lisätiedot, ulkoiset tuotot							
Myynti S-ryhmälle				3 357,9			
Muu Kotimaan myynti				214,0			
Ulkomaat				149,1			
Liikevaihto yhteensä				3 721,1			
Marketkauppa				138,7			
Matkailu- ja ravitsemiskauppa				52,0			
Hankinta- ja palvelutoiminta ja muut				3 490,8			
Kiinteistöliiketoiminta				39,7			
Liikevaihto yhteensä				3 721,1			
Konsernitason lisätiedot, käyttöomaisuus							
Kotimaa				1 603,0			
Ulkomaat				52,0			
Käyttöomaisuus yhteensä				1 655,0			

Segmentti-informaatio 30.6.2019

SOK-yhtymä soveltaa segmenttiraportoinnissaan IFRS 8 -standardia. Ylimmän johdon raportointia varten SOK-yhtymän liiketoiminta on jaettu viiteen liiketoimintasegmenttiin. Segmenttijako perustuu toimialajakoon. Operatiivisen tuloksen laskennassa käytetään kotimaisen kirjanpitolain mukaisia arvostuksia. SOK-yhtymän operatiivisessa raportoinnissa varoja ei kohdisteta eikä raportoida käyttöpääomaa lukuunottamatta.

Milj. €	Marketkauppa	Matkailu- ja ravitsemiskauppa	Hankinta- ja palvelutoiminta	Kiinteistö-liiketoiminta	Pankkitoiminta	Sisäiset eliminoinnit ja muut	Operatiivinen raportointi yhteensä
Liikevaihto	134,1	132,4	3 434,8	42,5		-101,0	3 642,8
Liiketulos	-2,5	11,9	9,3	9,4	4,7	-5,8	27,0
Investoinnit	1,8	7,5	13,5	6,2		0,4	29,4
Realisoinnit	0,0	0,0	0,7				0,8

Liikevaihdon täsmäytys	
Raportoitava operatiivisen laskennan liikevaihto	3 642,8
Konsernieliminoinnit	1,9
Liikevaihto IFRS	3 644,7
Tuloksen täsmäytys	
Raportoitavien segmenttien liiketulos	27,0
SOK-yhtymässä liiketuloksen ulkopuolisia eriä:	
Rahoitustuotot ja -kulut (FAS)	1,8
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	0,6
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut sekä muut erät	0,6
Johdannaisten arvostusvoitot ja -tappiot	0,0
Arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	0,0
Liiketulokseen sisältyvät IFRS oikaisut	-3,7
Tulos ennen veroja IFRS	26,3
Konsernitason lisätiedot, ulkoiset tuotot	
Myynti S-ryhmälle	3 180,3
Muu Kotimaan myynti	304,4
Ulkomaat	158,1
Liikevaihto yhteensä	3 642,8
Marketkauppa	134,1
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	132,4
Hankinta- ja palvelutoiminta ja muut	3 333,8
Kiinteistöliiketoiminta	42,5
Liikevaihto yhteensä	3 642,8
Konsernitason lisätiedot, käyttöomaisuus	
Kotimaa	1 438,5
Ulkomaat	50,3
Käyttöomaisuus yhteensä	1 488,8

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Milj. €	Aineelliset hyödykkeet	Sijoitus-kiinteistöt	Aineettomat hyödykkeet
Hankintameno			
Hankintameno 1.1.2020	1 868,2	87,8	222,1
Muuntoerot	-8,6		-1,0
Lisäykset	215,7	0,8	7,0
Vähennykset	-0,8		-0,8
Siirrot erien välillä	3,9		-6,3
Hankintameno 30.06.2020	**2 078,4**	**88,6**	**221,0**
Kertyneet poistot			
Kertyneet poistot 1.1.2020	-468,0	-65,0	-119,0
Muuntoerot	4,9		0,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,8	-0,7	1,0
Tilikauden poistot	-82,8	-0,5	-4,4
Kertyneet poistot 30.06.2020	**-545,1**	**-66,2**	**-121,8**
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	**1 400,2**	**22,8**	**103,1**
Kirjanpitoarvo 30.06.2020	**1 533,3**	**22,4**	**99,2**

Milj. €	Aineelliset hyödykkeet	Sijoitus-kiinteistöt	Aineettomat hyödykkeet
Hankintameno			
Hankintameno 1.1.2019	665,0	87,5	191,3
IFRS 16	1 119,2		18,9
Muuntoerot	8,3		0,7
Lisäykset	77,8	0,2	7,2
Vähennykset	-5,6	-0,8	
Siirrot erien välillä	3,5	0,9	4,0
Hankintameno 31.12.2019	**1 868,2**	**87,8**	**222,1**
Kertyneet poistot			
Kertyneet poistot 1.1.2019	-311,6	-63,1	-108,7
IFRS 16	-61,6		-0,2
Muuntoerot	-4,6		-0,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	4,3	0,1	1,2
Tilikauden poistot	-156,1	-1,9	-10,8
Arvonalentumiset [2)]	0,1		
Kertyneet poistot 31.12.2019	**-529,6**	**-65,0**	**-119,2**
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	**353,4**	**24,4**	**82,6**
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	**1 338,6**	**22,9**	**102,9**

1) Myytävänä olevissa omaisuuserissä esitetään yksi kiinteistö.
2) Arvonalentumiset ovat Venäjällä tilikaudella suljettujen Prisma myymälöiden kiinteistöihin liittyneistä konserniliikearvoista.

Lähipiiritapahtumat

Liiketoimet ja avoimet saldot osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa: Milj. €	30.06.2020	30.06.2019	31.12.2019
Myynnit	10,6	8,7	17,0
Ostot	0,3	40,2	36,7
Rahoitustuotot ja -kulut	0,2	1,0	1,4
Myyntisaatavat ja muut saamiset	0,9	2,9	0,8
Lainasaamiset	10,0	25,0	25,0
Ostovelat ja muut velat	0,0	0,7	0,1

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset, Milj.€	30.06.2020	31.12.2019	Muutos	30.06.2019
Annetut pantit ja vastuusitoumukset				
Pantit	0,1	0,1	0,0	0,1
Kiinnitykset	1,3	0,8	0,6	0,7
Takaukset	2,5	2,5	0,0	2,5
Yhteensä	**3,9**	**3,4**	**0,5**	**3,3**
Muiden velasta annetut vakuudet				
Takaukset yhteisyritysten velasta	105,5	145,4	-39,9	122,6
Yhteensä	**105,5**	**145,4**	**-39,9**	**122,6**
Muut muiden puolesta annetut vakuudet				
Pantit yhteisyritysten vastuista	0,5	0,5	0,0	0,5
Takaukset yhteisyritysten vastuista	21,8	20,7	1,2	21,9
Yhteensä	**22,3**	**21,2**	**1,2**	**22,4**
Muut vastuut				
Remburssivastuut	**0,0**	0,1	-0,1	

Annetut vakuudetet koostuvat pääosin yhteisyritys North European Oil Trade Oy:n ja sen tytäryhtiö North European Oil Trade AB:n puolesta annetuista 77,7 miljoonan euron (116,5 milj. euroa 31.12.2019) velan ja muiden vastuiden takauksista sekä yhteisyritys Kauppakeskus Mylly Oy:n puolesta annetusta 50,0 miljoonan euron (50,0 milj. euroa 31.12.2019) velan takauksista.

Muut taloudelliset vastuut:

Konserni on velvollinen tarkistamaan kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 9,4 miljoonaa euroa (9,4 milj. euroa 31.12.2019).

Muut vastuusitoumukset:

Osakassopimuksen mukaiset sitoumukset vastata S-Voima Oy:n sitoumuksista.

Osakkaat vastaavat ns. Mankala-periaatteen mukaisesti S-Voima Oy:n sitoumuksista. Tämän periaatteen mukaisesti SOK:n vastuu S-Voima Oy:n kustannuksista sisältäen myös lainojen lyhennykset ja korot sekä poistot määräytyy markkinasähkön osalta osakkaan käyttämän energian mukaan, tuulivoiman ja ydinvoiman (ydinvoiman jatkorahoittamisesta on luovuttu 2012) osalta osakkaan omistamien osakesarjojen suhteessa ja aurinkosähkön osalta osakkaan hallitsemille kiinteistöille rakennettujen aurinkovoimaloiden perusteella.

Lisäksi SOK on sitoutunut myöntämään vieraanpääomanehtoista rahoitusta. SOK:n 30.6.2020 mennessä tehtyihin päätöksiin perustuva vastuu vieraanpääomanehtoisen rahoituksen jäljellä olevasta osuudesta on seuraava: North European Oil Trade Oy:lle ehdollista pääomalainaa 5,0 miljoonaa euroa (5,0 milj. euroa 31.12.2019).

Muut keskeneräiset asiat

Liettuan ja Latvian liiketoimintojen lopettamisesta johtuvien tappioiden oikeuskäsittely on kesken.

Tunnusluvut

SOK-yhtymä:	30.06.2020	30.06.2019	30.06.2018
Liikevaihto, milj. €	3 721,1	3 644,7	3 581,4
Liikevoitto, milj. €	1,3	44,0	16,7
% liikevaihdosta	0,0	1,2	0,5
Tulos ennen veroja, milj. €	-14,1	26,3	14,3
% liikevaihdosta	-0,4	0,7	0,4
SOK-yhtymä:			
Omavaraisuusaste, %	21,7	21,6	37,8
Oman pääoman tuotto, %	-2,0	4,4	2,0
Gearing, %	189,5	177,7	13,9

Tunnuslukujen laskentakaavat

Omavaraisuusaste, % = $\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$ x 100 %

Gearing, % = $\frac{\text{Korolliset velat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$

Oman pääoman tuotto-% = $\frac{\text{Tulos rahoituserien jälkeen - verot}}{\text{Oma pääoma keskimäärin}}$ x 100 %